

Reactie Brancheorganisatie Kinderopvang Besluit verduidelijking beoordeling arbeidsrelaties

13 oktober 2025

De Brancheorganisatie Kinderopvang (BK) onderschrijft het belang van duidelijke regels rond arbeidsrelaties en het tegengaan van schijnzelfstandigheid. Duidelijkheid helpt werkenden en werkgevers om te weten waar zij aan toe zijn. Wij vragen echter nadrukkelijk aandacht voor de specifieke positie van de zelfstandige gastouder binnen de kinderopvang.

De gastouder werkt als zelfstandige vanuit de eigen woning of de woning van de vraagouders. Zij heeft een overeenkomst van opdracht met de ouders en laat zich – verplicht op grond van de Wet Kinderopvang – bemiddelen door een geregistreerd gastouderbureau. Dit bureau begeleidt en ondersteunt de gastouder bij haar werkzaamheden en ziet toe op de kwaliteit van de opvang. Deze kwaliteitsbewaking vloeit rechtstreeks voort uit de Wet Kinderopvang en aanverwante regelgeving, en vormt geen gezagsverhouding in arbeidsrechtelijke zin.

Het Besluit VBAR concretiseert de toetsingscriteria uit de wet, waaronder werkinhoudelijke aansturing, organisatorische inbedding en werken voor eigen rekening en risico. Juist bij deze criteria bestaat het risico dat de bijzondere positie van de gastouder verkeerd wordt geïnterpreteerd. Bij werkinhoudelijke aansturing kan het toezicht en de begeleiding door het gastouderbureau worden opgevat als aanwijzing van gezag, terwijl dit een wettelijke kwaliteitsborging betreft. Bij organisatorische inbedding kan ten onrechte de indruk ontstaan dat de gastouder onderdeel is van het organisatorisch kader van het bureau, terwijl zij zelfstandig werkt voor eigen rekening en risico. Ook bij de beoordeling van ondernemerschap blijkt in de praktijk regelmatig onduidelijkheid, omdat de gastouder formeel verplicht is via een bureau te werken.

Het gevolg van een te strikte of onduidelijke interpretatie is dat gastouders, ondanks hun zelfstandige positie, ten onrechte als werknemer kunnen worden aangemerkt. Dat zou grote gevolgen hebben voor de sector: verlies van ondernemerschap, toename van kosten en juridische onzekerheid, en uiteindelijk een afname van beschikbare opvangplekken.

De Brancheorganisatie Kinderopvang verzoekt de Minister daarom om in de toelichting bij het Besluit VBAR expliciet aandacht te besteden aan de gastouderopvang en te verduidelijken dat toezicht en begeleiding op grond van de Wet Kinderopvang niet leiden tot het aannemen van een gezagsverhouding. Ook pleiten wij voor een sectorspecifieke handreiking, ontwikkeld in overleg met de branche en uitvoeringsorganisaties, zodat de toepassing van de VBAR binnen de gastouderopvang eenduidig en uitvoerbaar is. Daarnaast vragen wij om overgangsrecht en gerichte voorlichting richting gastouders, bureaus en ouders, en om aansluiting te borgen met de aanpassingen in de Wet Kinderopvang, waaronder het verbetertraject kwaliteit gastouderopvang.

BK ondersteunt het streven naar een heldere en eerlijke arbeidsmarkt, maar benadrukt dat de gastouderopvang een wettelijke uitzonderingspositie kent die zorgvuldig moet worden geborgd. Alleen met sectorspecifieke duiding kan de VBAR bijdragen aan duidelijkheid en rechtszekerheid, zonder het zelfstandig ondernemerschap van gastouders en de toegankelijkheid van kinderopvang in gevaar te brengen.